

การเปรียบเทียบส่วยุ่จ้วนกับซ้องกั๊ง

นางสาว อารยา พนมไพรัตน์

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-080-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF SHUI HU ZHUAN AND SONG KANG

Miss Araya Phanomprairat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Chinese**

Department of Eastern Languages

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-080-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
สาขาวิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

การเปรียบเทียบสุขุหุจันกับชองกั้ง
นางสาว อารยา พนมไพรัตน์
ภาษาจีน
รองศาสตราจารย์ ดร. ประพัฒน์ มโนมัยวิบูลย์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....*Dr. Prapattan*..... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มรว.กัลยา ดิงศภัทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*闵开德 Kaide Min*..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ไคเต๋อ หมิน)

.....*ประพัฒน์ มโนมัยวิบูลย์*..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประพัฒน์ มโนมัยวิบูลย์)

.....*กมล*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ก้องศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ)

.....*ดิษฐ์ ตั้งยืนยง*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชณี ตั้งยืนยง)

อารยา พนมไพรัตน์ : การเปรียบเทียบสุยหู่จ้วนกับซ้องกั๋ง. (A COMPARISON OF SHUI HU ZHUAN AND SONG KANG) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ประพิน มโนมัยวิบูลย์, 158 หน้า. ISBN 974-334-080-7.

การเปรียบเทียบวรรณคดีจีนเรื่องสุยหู่จ้วนกับเรื่องซ้องกั๋งมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสำนวนภาษาระหว่างสุยหู่จ้วนซึ่งเป็นต้นฉบับภาษาจีน กับซ้องกั๋งซึ่งเป็นฉบับภาษาไทย ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรและวิเคราะห์สาเหตุที่มาของความแตกต่างนั้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตการศึกษาโดยตัดตอนเนื้อเรื่องมาเพียง 10 ตอน เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอุซุง ตัวละครเอกตัวหนึ่งจากเรื่องสุยหู่จ้วนซึ่งมีความยาวทั้งสิ้น 100 ตอน การศึกษาวิเคราะห์ใช้วิธียกตัวอย่างประโยคและเนื้อความบางส่วนจากทั้งสองฉบับมาเปรียบเทียบกัน แล้วจึงวิเคราะห์หาความแตกต่างและสาเหตุของความแตกต่างนั้น

จากการศึกษาพบว่าซ้องกั๋งมีการถ่ายทอดเนื้อหาหลักและภาพรวมได้ไม่แตกต่างจากสุยหู่จ้วน สิ่งที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดคือสุยหู่จ้วนซึ่งเป็นต้นฉบับภาษาจีนมีรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่าซ้องกั๋งซึ่งเป็นฉบับแปล ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านภาษาในต้นฉบับซึ่งหาผู้ซึ่งสันถัดและเชี่ยวชาญทั้งภาษาจีนและภาษาไทยได้ยาก ผู้แปลและผู้เรียบเรียงจึงมิได้มีเจตนาที่จะแปลถอดความให้ครบถ้วนบริบูรณ์แต่เจตนาเอาความและเรียบเรียงให้ได้อรรรถเหมาะสมกับผู้อ่านชาวไทย นอกจากนั้นในด้านความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณีที่แตกต่างของไทยและจีน ทำให้มีความจำเป็นต้องตัดทอนและตัดแปลงเนื้อหาให้ผู้อ่านชาวไทยเข้าใจได้ง่าย อีกทั้งความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการแต่งวรรณคดีทั้งสองเรื่องก็แตกต่างกัน กล่าวคือสุยหู่จ้วนมีพัฒนาการมาจากเรื่องเล่าที่ใช้ข้อมูลของตัวละครและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ ผสมผสานกับรูปแบบการเขียนบทละครอุปรากรจนกลายมาเป็นวรรณคดี ส่วนซ้องกั๋งเป็นการนำวรรณคดีจีนมาถ่ายทอดโดยการแปล มีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านใช้อ่านเล่นเหมือนนิยาย ดังนั้นซ้องกั๋งจึงไม่ใช้รูปแบบการเล่าเช่นที่ปรากฏในต้นฉบับ แต่ใช้การแปลสรุปความแทน รายละเอียดบางส่วนผู้แปลและผู้เรียบเรียงอาจอธิบายเรื่องราวและตีความเพื่อเสริมความเข้าใจให้ผู้อ่านเข้าถึงเรื่องราวได้ชัดเจนและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ปัจจัยต่างๆเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้สุยหู่จ้วนและซ้องกั๋งมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะรายละเอียดที่เกี่ยวกับฉาก นิสัยตัวละครและรูปแบบการเขียน

ภาควิชา ภาษาตะวันออก.....
สาขาวิชา ภาษาจีน.....
ปีการศึกษา 2542.....

ลายมือชื่อนิสิท อารยา พนมไพรัตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ประพิน มโนมัยวิบูลย์

4080236022 : MAJOR CHINESE

KEY WORDS: Chinese Literature / SHUI HU ZHUAN / SONG KANG

ARAYA PHANOMPRAIRAT : A COMPARISON OF SHUI HU ZHUAN AND SONG KANG. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PRAPIN MANOMAIVIBOOL, Ph. D. 158 pp. ISBN 974-334-080-7

The study of literatures SHUI HU ZHUAN, the original version in Chinese, and SONG KANG, its translated version in Thai, has the objective of comparing the differences of expression as well as phraseology and then analyzing their causes. Scope of the analysis is restricted to those 10 out of 100 acts dealing with Wu Song, one of the main characters in the story. Comparison will be made by choosing certain sentences or passages and analyzing the differences and their causes.

The studies show that the main content and overall in SONG KANG is indifferent from its original SHUI HU ZHUAN. The most evident differences lies in the trivialities such that more details are expressed in SHUI HU ZHUAN. As for the limitation in abstruse understanding of both Chinese and Thai languages, the author was not intended to translate all the details but was written with the objective of gaining readers' comprehension and enjoyment. Besides, the social and cultural differences among Thai and Chinese has compelled the author to make alterations and omissions so that readers will be better able to comprehend and make sense of the story. Furthermore, the originate and objective of both literatures were different. SHUI HU ZHUAN has its original development from stories that were passed down from generations with details of characters and incidents from history combined with Chinese opera scripts and plays which eventually developed into classical literature. Whereas SONG KANG was directly translated with the intention of creating a novel for simple pleasure of the readers which made it different from the original one. In some details, there were references and explanation by the author for the purpose of readers' profound understanding. Such factors were the reasons for the differences between the Chinese original and Thai translated versions in such details as cast characters, settings and ultimately the style used by the authors.

ภาควิชา ภาษาตะวันออก ลายมือชื่อนิสิต อรยา พนมไพพรรัตน์
สาขาวิชา ภาษาจีน ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ปรีดา มโนมัยวิบูลย์
ปีการศึกษา 2542

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร. ประพิณ มโนมัยวิบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์หมื่นไฉไล เต๋อ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งช่วยตรวจแก้การแปลสรุปวิทยานิพนธ์เป็นภาษาจีน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่อศักดิ์ ธรรมเจริญกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี ตั้งยีนยง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งช่วยชี้แนะและแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ศาสตราจารย์โจวเจียงแห่งมหาวิทยาลัยปักกิ่งที่ให้ความรู้ในด้านวรรณคดีจีน ซึ่งข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุด ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ ที่คอยช่วยเหลือข้าพเจ้าในด้านภาษาจีนนับตั้งแต่ข้าพเจ้าเริ่มเรียนภาษาจีน และเป็นกำลังสำคัญที่ทำให้ทุกบรรทัดในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เกิดขึ้นได้ คุณแม่ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนเสมอมา และพี่สาวที่พร้อมจะช่วยเหลือข้าพเจ้าทุกอย่าง นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่คอยเกื้อกูลซึ่งกันและกัน จนทุกคนสามารถทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ ขอขอบคุณ SATO EKA เพื่อนที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้จักวรรณคดีเรื่องนี้ตลอดจนเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐานของการวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตในการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
1.7 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
2 พัฒนาการของวรรณคดีจีนเรื่องสุหยู่จ้วน.....	7
2.1 การพัฒนาจากบันทึกทางประวัติศาสตร์มาเป็นเรื่องเล่า.....	7
2.1.1 บันทึกประวัติศาสตร์สมัยช่ง.....	7
2.1.2 เรื่องเล่าในสมัยราชวงศ์ซ่งใต้.....	9
2.2 การบันทึกเรื่องราวเป็นลายลักษณ์อักษร.....	12
2.2.1 บันทึกเหตุการณ์ปีเซวียนเหอ.....	12
2.2.2 โคลงสรรเสริญช่งเจียงและพวก.....	15
2.3 การพัฒนาสู่บทละครอุปรากร.....	16
2.4 การเขียนเป็นวรรณกรรม.....	17
2.5 การพัฒนาจากนิยายเชิงประวัติศาสตร์เป็นนิยายแบบแบ่งตอน.....	19
3 เปรียบเทียบต้นฉบับภาษาจีนกับฉบับภาษาไทย.....	23
3.1 ความแตกต่างกันของเนื้อความ.....	23
3.2 ฉบับภาษาไทยแปลรูปความจากต้นฉบับ.....	38
3.3 ความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากความแตกต่างเรื่องวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ.....	57
3.4 ความคลาดเคลื่อนเรื่องตัวเลขและเวลา.....	61
3.5 ความแตกต่างของการใช้คำนามและสรรพนาม.....	65

สารบัญ

บทที่	หน้า
3.6 ความแตกต่างของสำนวนภาษาจีนและภาษาไทย.....	70
3.7 ฉบับภาษาไทยขยายความจากต้นฉบับ.....	80
4 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	90
4.1 สรุปผลการวิจัย.....	90
4.2 ข้อเสนอแนะ.....	100
รายการอ้างอิง.....	102
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก	106
ภาคผนวก ข	110
ภาคผนวก ค	126
ภาคผนวก ง	128
ประวัติผู้วิจัย.....	153

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพสถานที่เล่นิทานของคนเล่นิทานในสมัยช่ง.....	11
ภาพช่งเจียงสังหารนางเยียนผัวซี.....	14
ภาพอุ้งช่งผู้ฆ่าเสือ.....	22
ภาพจางชิงและนางยักษ์ซุนเอ๋อร์เหียง.....	33
ภาพซื่อเอินและอุ้งช่ง.....	35
ภาพอุ้งช่งเมาศีทวารบาลเจียง.....	37
ภาพอุ้งช่งฆ่าเสือบนเนินจิงหยาง.....	43
ภาพลักษณะการจงจำนักโทษด้วยคาในเรื่องสุขहुจ้วน.....	53
ภาพอุ้งช่งสังหารซีเหมินซึ่งที่สะพานสิงโต.....	73

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย